RUSKI INWALID

№ 209.

SOBOTA. 8. Września 1817 roku.

CZYLI

WIADOMOŚCI WOJENNE.

Zawarcie. Wiadomości Kraiowe: Królestwo Polskie. Wiadomości zagraniczne: Niemcy. Niderlandy.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

z Suraża, 28 Sierpnia.

Dnia wczorayszego o godzinie 4 z południa Nayiaśnieyszy Cesarz uszczęśliwił miasto nasze przybyciem swoiem. N. Pan spotkanym był na wiezdzie do miasta przez Horodniczego i obywateli tuteyszego powiatu, na placu zaś gdzie stała pod bronią kompaniia 23 pułku strzelców, przez Jenerała Jazdy Hrabiego *Withenszteyna*, Jenerał-Maiora Barona Rozen i pułkowego dowodcę pomienionego pułka. Po obeyrzeniu rzeczoney kompanii, nayiaśnieyszy Cesarz udał się, do domu przygotowanego dla siebie. Tamże był wspaniały obiad dany przez obywateli powiatu, który Cesarz Imść zaszczycił bytnością swoią, wielu obywateli miało zaszczyt znaydowania się na nim, między innemi był powiatowy Marszałek JW Iustyn z Iaxow Bykowski. Sala stołowa była pięknie ozdobiona, i przez cały obiad odzywała się muzyka. Po skończonym obiedzie Cesarz Imść okazawszy zadowolnienie swoie dowodcom woyskowym za porządek i znaiomość służby iakie znalazł w pomienioney kompanii strzelców, w dalszą się udał podróż ku Witebskowi.

KRÓLESTWO POLSKIE

Rozkaz Dzienny do woyska Polskiego.

W Kwaterze Główney w Warszawie dnia $\frac{11}{23}$ Sierpnia 1817,

ZA NAYWYŻSZYM ROZKAZEM.

Stosownie do Decyzyi JEGO CESARZOWICZOWSKIEY MOŚCI, WIELKIEGO XIĘCIA, NACZELNEGO WODZA

z dnia $\frac{1}{13}$ Sierpnia r. b.

Umieszczony zostaie.

Za okazaną gorliwość.

w Piechocie. *W pułku 8ym liniowym:* przykommenderowany do tegoż Pułku, Podporucznik Krassowski.

Wykreślony zostaie z kontrol

Za nieprzyzwoite i hańbiące Officera sprawowanie się.

z Piechoty. Przykommenderowany do Pułku 6go liniowego, Kapitan Sadowski.

Przechodzi na Reformę
Za nieposłuszeństwo.

w Piechocie Dotychczasowy Major Placu Twierdzy Zamościa, Podpułkownik Muchowski.

Mianowany zostaie.

z Woyska. Majorem Placu Twierdzy Zamościa, Major Gołaszewski, w mieysce przeszłego na Reformę Podpułkownika Muchowskiego.

Otrzymuią Urlopy.

w Piechocie. Adjutant Polowy przy Generale Piechoty, Podpułkownik Jabłkowski, przedłużenie Urlopu na Miesięcy 2.

w Jeździe. Dowódzca Pułku 1go Strzelców Konnych, Pułkownik Jankowski, na dni 7.

Z Rozkazu i w niebytności Naczelnego Wodza.
(*Podpisano*) Generał Piechoty *Zayączek.*

Zgodno z Oryginałem.

Generał, Szef Sztabu Głownego *Toliński.*

— z Dziennika Praw —
Wypis z Protokołu Sekretaryiatu Stanu Królestwa Polskiego.

My z Bożey Łaski

ALEXANDER I.

Cesarz Wszech Rossyy, Król Polski &c. &c. &c.

Powodowani oycowską troskliwością o los wysłużonych Urzędników w Naszém Królestwie Polskiém, chcąc zapewnić środki swobodnego utrzymywania się tym, którzy w długoletney służbie publiczney stargali swe siły, lub przypadkowemu podpadli kalectwu, a razem i tym, którzy przez nadzwyczayny iaki czyn wierności lub poświęcenia się, albo też przez znamienitą dla kraiu przysługę, stali się godnemi dobroczynnego zaopatrzenia na resztę ich życia; maiąc przytém pewną nadzieię, że przez zabezpieczenie dalszego losu urzędujących, tudzież wdów i dzieci po nich pozostałych, wzmocniemy w każdym gorliwą chęć, aby, wolny od trosków i zabiegów o przyszłą exystencyią, poświęcał wszelkie swoie chwile i siły obowiązkom służby publiczney; umyśliliśmy zaprowadzić w całym kraiu Naszego Królestwa Polskiego urządzenie emerytalnych pensyy, i oprzeć niezawodną ich pewność na funduszach, którym stowarzyszenia urzędnicze za główne służyć będą zródło, Gdy atoli to urządzenie tak ważne, a mianowicie zgromadzenie przyzwoitego funduszu na bezpieczne rozpoczęcie wypłat, z takowego systemu wynikaiących, znacznego wymaga czasu; z drugiey zaś strony postrzegać się daie coraz mocniey, nietylko potrzeba otworzenia tymczasowego funduszn na pensyie dla tych, co przęd urządzeniem ogólnego systemu, nabędą lub iuż nabyli prawa żądania ich, ale też razem i potrzeba oznaczenia stałych prawideł i warunków, podług których możnaby oceniać prośby w tym zamiarze podawane; po zasięgnieniu więc zdań ogólnego zebrania Rady Stanu postanowiliśmy i stanowiemy:

Artykuł 1. Udzielane w nagrodę zasług pensyie cywilne dwoiakiego będą rodzaiu: *pensyie emerytalne* i pensyie pod tytułem *szczególnych nagród*. Każdy z tych dwóch rodzaiów pensyy mieć będzie przeznaczony sobie fundusz osobny, który tymczasowo (aż do utworzenia i zgromadzenia funduszu emerytalnego na planie jeneralnych między wszystkiemi urzęduiącemi assocyacyy opartego) corocznie na budżecie kraiowym mieszczony bydź ma. Różnią się one między sobą następuiącém zastrzeżeniem; że *fundusz* na pensyie pod tytułem *szczególnych nagród*, zawsze w równey pozostanie ilości, wyiąwszy zmnieyszenie, iakieby z ogólnego planu oszczędzeń wyniknąć koniecznie musiało; kiedy tymczasem *emerytalny fundusz* stopniami zmnieyszać się będzie w miarę wzrastaiącego funduszu z instytucyi stowarzyszeń urzędniczych, a to aż dopóty, dopóki ten tu fundusz assocyacyyny nie stanie rzeczywiście w całém dozupełnieniu swoiém, i nie zastąpi w całości tymczasowego funduszu na emerytów ze Skarbu płaconego.

Art: 2. *Pensyie emerytalne* udzielane iedynie będą Urzędnikom publicznym lub Officyialistom, i stosownie do pewney ilości lat w służbie publiczney odbytych. Do udziału tych pensyy po zeyściu emerytów, należeć w pewney części mogą wdowy i dzieci po nich pozostałe. Proporcyie takowych pensyy do liczby lat wysłużonych, warunki ich udziału dla wdów i dzieci, tudzież wszelkie inne w tey materyi prawidła i warunki, oznaczonemi będą w poniższych przepisach.

Art: 3. Pensyie pod tytułem *szczególnych nagród* udzielanemi będą iedynie w nagrodę iakowey znakomitey dobru ogól-

nemu zasługi, albo chwalebnego czynu, nadzwyczayną wierność lub poświęcenie się wykazuiącego; niemniey na wynagrodzenie poniesioney szkody w chlubnych dla publicznego dobra zamiarach, bądź ze względu na przypadek niezasłużoney niedoli. Pensyie takowe, są tylko osobistemi, i kończą się ze zgonem pensyonowanego: oznaczenie ilości ich stosownie do ważności zasługi, zależy iedynie od bezpośredniego Naszego uznania.

Art: 4. Pensyie te, pierwszego i drugiego rodzaiu, nie będą nigdy mogły w ogole swoim przewyższać funduszów, iakie dla nich *respective* budżetem wyznaczymy.

Art: 5. Prośby o wyznaczenie *emerytalney pensyi* nieinaczey podawanemi bedą, iak tylko przez właściwe Rządowe Kommissyie, i inne Władze naczelne od roztrząśnienia osobney Kommissyi złożoney z pięciu członków, których My z grona Naszey Rady Stanu Królewstwa Polskiego, na przedstawienie Namiestnika Naszego, wybierzemy. Kommissyia ta raz w rok w miesiącu Wrześniu zgromadzać się maiąca, obowiązaną będaie ściśle roztrząsać prawa podanych, i one oceniać stosownie do prawideł, nineyszém postanowieniem wskazanych. Po takowém roztrząśnieniu przedstawi swoię opiniią przez Namiestnika Naszego, do Naszey decyzyi. Toż samo uczyni, ilekroć za rzecz potrzebną uznamy odesłać pod iey roztrząśnienie iakową prośbę względem udzielenia pensyi pod tytułem *nagród szczególnych.*

(*Reszta w przyszłey Gazecie.*)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Niemcy.

z Wisbade, 24 *Sierpnia.*

Wyszło tu i ogłoszone iest następuiące postanowienie:

My Wilhelm. &. Oddaliśmy byli pod rozwagę synodu ieneralnego, złożonego z naczelników całego duchowieństwa naszego protestantskiego, do którego także zaproszono równą liczbę osob duchownych z rozmaitych okręgów zwierzchności koscielnych kraiowych, propozycyią, którą nam uczynili zwierzchnicy i urzędnicy ieneralni kościoła Ewangelickiego Luterskiego, i koscioła Ewangelickiego reformackiego, aby wczasie uroczystości co stolat powtarzaiącey się w kościele Ewangelickim, usiłowano pracować nad połączeniem tych dwóch wyznań.

To zgromadzenie iednomyslnie się zgadzało, iż żadney niebyło dostateczney przyczyny, dla któreyby dwa te wyznania były w rozróżnieniu.

W temże samem przekonaniu, i uznaniu prawdziwego charakteru kościoła protestantskiego, który iest oparty na niewzruszonych zasadach zupełney wolności wierzenia i religiynego uszanowania ku nauce Ewangelii oraz na prawdziwey niezawisłości od mniemań i widoków ludzkich, oddalaiącey i stroniącey od wszelkiego przymusu materyi sumnienia, przedsięwzięliśmy dadz nasze potwierdzenie monarsze, proiektowi podanemu nam przez synod ieneralny. W skutek takowego potwierdzenia, iest naszą wolą, aby te narady tyczące się takowego proiektu, były ogłoszone razem z naszem ninieyszem pismem, tak iak do niego należące. Roskazuiemy oraz co następuie:

Art: 1. Dwa kościoły Protestantskie maiące wolność wyznania w naszem Xięstwie na podobnychże prawach konstytucyynych, są złączone w ieden kościoł, który będzie się nazywać *Kościołem Ewangelickim Chrześciiańskim.* Swięto połączenia się obchodzone będzie dnia 31 pazdziernika następuiącego razem s pamiątką nastania reformacyi we wszystkich kościołach Ewangelickich Chrześciiańskich Xięstwa naszego, z obrzędami maiącemi się przepisać od rządu naszego.

2. Parafiié i obwody zwierzchności kościelnych zachowuią dawną swoią rozległość; lecz na przyszłość w przypadkach kiedy okoliczności tego wymagać będą, a szczególnie kiedy po złączeniu się kościołów nastąpi potrzeba niektórych odmian, te będą stosowane do potrzeb koniecznych, i do powiększenia się ludności, zawsze maiąc wzgląd na położenie mieysca czyli lokalność.

3. Każda gmina złożona z samych rodzin Ewangelickich - Chrzesciiańskich, składaiąc osobną parafią, zachowa także odzielnie należące do siebie dobra kościelne; a w mieyscach, gdzie stosownie do przepisów artykułu poprzedzaiącego nastąpią przemiany w ograniczeniu, część dobr kościelnych tey gminy, na którą rozdział wypadnie, będzie wyłącznie użytą na rzecz teyże gminy, a gdyby gmina tego niepotrzebowała, obróconą zostanie na rzecz wyznania Ewangelickiego, przez wydanie assygnaty opartey na całości

dóbr Kościelnych Ewangelicko - Chrześciiańskich.

4. Rozmaite fundusze kościelne będą miały mieysce po uprzedniem oddzieleniu części wyznaczonych dla oświecenia publicznego, dla utrzymania ubogich i dla gmin po osobno, przyłączonych do ieneralnego funduszu całego kościoła Ewangelicko - Chrześciiańskiego. S tych funduszów maią się zadowalniać wydatki: na wychowanie uczniów, którzy będą przeznaczeni do stanu duchownego w Xięstwie *Nassau*, na pensyie, na powiększenia gaży duchownych osob, które nabędą do tego prawo przez usługi swoie, iako też summy przeznaczone na utrzymanie naczelników kościoła; w zdarzeniach szczególnych s tychźé funduszów wyznaczą się posiłki w potrzebach osob duchownych Ewangelicko-Chrześciiańskich, oraz gminóm w celu ułatwienia domierzania obowiązków wyznania Ewangelicko-Chrześciiańskiego.

5. Zwierzchność i dozor nad całem duchowieństwem i kościołami Ewangelickiemi będą podzielone miedzy dwóch ieneralnych dozorców obu wyznań, pod tym warunkiem iż ta władza zostanie przy iedney osobie po śmierci drugiey.

6. Seminaryum Teologii Hernbornskie, ktòreśmy potwierdzili przez artykuł 23 naszego postanowienia z dnia 24 marca przeszłego, zostaié stosownie do przeznaczenia swoiego, w celu dokończenia nauki kandydatòw, przeznaczonych do stanu duchownego kościoła Ewangelicko-Chrześciiańskiego.

(*Dokończenie późniey*)

z Berlina, 23 *Sierpnia*. Pomniki które Król wystawić rozkazał w celu uwiecznienia pamiątek zwycięstw pod *Gross Gorchen*, *Gross Beeren*, *Katzbach*, *Kulm i Dennewitz*. Wszystkie są wylane wedľug iednostaynych wzorów i róznica tylko iest w imionach i datach.

z Drezna, 22 *Sierpnia*. Zaciąg woyska wstrzymanym był u nas aż do skończenia prac źniwiarskich. 10 Września osada tuteysza, równie iak i inne woyska odmienią mieysce kwaterunku, i gwardyia narodowa przez 20 dni będzie odbywać służbę w Stolicy tuteyszey.

z Inspruck, 20 *Sierpnia*. Dnia wczorayszego o 5 godzinié w wieczor dało się czuć u nas tak silne trzęsienie ziemi, iż dzwony nawet same dzwoniły w iednym z naszych kościołow. Nierownie silnieysze były poruszenia w domach, stoiących nad brzegami *Inn* aniżeli w tych co są w miescié.

SZWAYCARYIA.

z Berne, 23 *Sierpnia*. Dnia 7. b. m. Regiment Bleuera opuścił Lyon i mieysce iego zaięły cztery legiony Francuzkie. Trzy bataliony tego korpusu udały się do *Moullins* do *Puy* i do *Aurillac*. Pułk *Saliski* zostawił ieden z batalionów swoich w *Montbrison*, i dwie kompaniie u *S. Stefana*.

15. b. m. w *Carouge* powstało było zamieszanie i niektóre osoby dopuścity się występnych zbytków. Zandarmeryia s trudnóścią powróciła porządek. Wiele osob s przyczyny takowego zamieszania, znacznie ucierpiały i odniosły rany.

NIDERLANDY.

z Bruxelli, 24 *Sierpia*. Iego Krolewicowska Mść Xiąże następca w wieczor dnia wczorayszego przybył ze Spa. Dnia dzisieyszego rano odezwały się dzwony po wszystkich tuteyszych kosciołach, do ogłosu tego łączyły się wystrzały dział artyleryi, i tak się począł swietny dzień rocznicy urodzin Króla naszego. Wielka parada, gry i zabawy publicne, uprzyiamniaią to swięto miłe sercu każdego s poddannych. Wieczorem miasto całe ma bydz pięknie oswiecone.

I K. M. Xiąże następca Pruski wyiechał do Wesel. Przez cały swoy pobyt w *Aix la Chapelle* Xiąże Imść sczególnie się zatrudniał rękodzielniami, i myslił o sposobach naydogodnieyszych do ich udoskonlenia.

Czekaią tu przybycia Króla Imści Pruskiego, który po krutkim u nas pobycie uda się do państw swoich przez *Aix la Chapelle*.

Wielu oficerów będących na połowie gaży znowu do czynney zapotrzebowano służby.

Pan *Regnault de Saint-Jean-d'Angeli* którego dziénniki Amerykańskie, i Angielskie, ogłosili byli za waryiata zamkoniętego w szpitalu 17 b. m. przybył z Nowego Yorku do Anvers na okręcie *Neptunie*, iedzie teraz do *Aix la Chapelle* w celu odwiedzenia małżonki swoiey, ktora iest chorą. Rozumieią, iż Pan Regnault de Saint Jean d'Angeli osiądzie z swoią rodziną w kraiu Pruskim.

W PETERZBURGU
w Drukarni woienney Głównego sztabu IEGO CESARSKIEY MSCI.